

πάλι τη πράξη της. Έκει σ' ένα καθρέφτη κοίταζε το πρόσωπό της. Είδε πως ήσαν πολύ άσχημη τώρα, με τα χαρακτηριστικά συσπασμένα απ' την οδύνη, με το στόμα σφιχτό απ' τον πόνο και φοβηθήκε... Θά την ήθελαν έτσι που είχε γίνει;... Έσκόπιζε τότε τα μάτια της με το μαντίλι, έτοιμη τα μάγουλά της γιά να ξαναφέρει το αίμα και προσπίθουσε νά χαμογέλαση. Έπειτα, άδιστακά ανέβηκε τις σκάλες και σέ λίγο γινότανε δεκτική στο γραφείο του διευθυντού.

Ύστερ' από τρεις μήνες όλο το Παρίσι μιλούσε γιά την πρώτη της «Μυζόλα» που θά δινότανε σέ λίγες μέρες. Η έφημερίδες δημοσίευαν τη βιογραφία του συνθέτου, των ηθοποιών και του διευθυντού του θεάτρου, που δέν έδίστασε ν' ανέβαση το έργο ενός άγνωστου ως τότε μαέστρου.

Έσθεδίαζαν την όμορφή της κρίμας, που ήταν κόρη του μαέστρου. Ανάφεραν τά κοστούμια που θά φορούσε. Ήταν πρό πάντων θαύμα, έλεγαν, το κοστούμι της τελευταίας πράξεως στην όποια θά έκανε την εμφάνισή της η Στέλλα Τόζι ως 'Ινδή, ντυμένη σ' χρυσάφι και μαργαριτάρια με το «τομαράβη»—τόν 'Ινδικό μπιλάτ—στο πλευρό της, μεταμορφωμένη έντελώς, με μία θεία αιγλή μέσα στην άποθέσει του φινάλε...

Ναι, είχε προκληθή τεράστιο τ' ένδιαφέρον του Παριζιάνικου κοινού. Η Στέλλα είχε πετύχει. Ο Ντυμπόσκ, τρελλός από το πάθος του εκούιστε χωρίς να θέλη το λόγο του κ' ανέβασε τη «Μυζόλα». Ο Τόζι δέν ήταν καιά ο ίδιος άνθρωπος. Είχε ξαναγίνει νέος, είχαν άποχτήσει κινουόγιο ήθικó. Δέν έκουραζότανε πειά, δέν αισθανότανε την παρामीκή αδιαθεσία... Μιά άτέλειώτη μόνο χαρά έπλημμυρούσε τη ψυχή του, έτσι που ξαναβίωσε πάλι τη μεγαλοφύα του, την όποια έθεωρούσε χαμένη γιά πάντα!

Έπι τέλους έφτασε η βραδιά της πρώτης παραστάσεως και όλα του τα όνειρα πραγματοποιήθηκαν. Τό κοινό, το έλεγχτο κοινό των πρώτων παραστάσεων, συναρπάσθηκε από την πρώτη στιγμή, από την ούρμετοδρα της όπερας, η όποια άμέσως έδινε την προαισθησι κάποιας έντονης δημιουργίας. Και η πρώτη αυτή επιτυχία μεγάλονε διαρκώς όσο προχωρούσε το έργο.

Επιταξιοόθηκαν τó φινάλε της πρώτης πράξεως, τó εισαγωγικό κόρο και η βιαχορόλα της δευτέρας. Οι άκροαται έπευφημίσαν έπειτα το προλόγιο της τρίτης πράξεως και τó 'Ινδικό μάς. Η τέταρτη πράξη, όμως, με τó ερωτικό ντουέτο, τη μανία του λαού, τις κραυγές του μίσους του και τη μονωδία της Μυζόλας που τη συνοδώνταν η άρπες και όλα τά όργανα της ορχήστρας, έκορύφωσαν το θριαμβό. Δέν ήταν καιά ένθουσιασμός εκείνος, αλλά σωστή παραφροσύνη.

Όλη η σάλα έπευφημούσε τη Στέλλα Τόζι και τó έργο του πατέρα της. Η γυναίκες έβγαζαν τά λουλούδια από τó κορσάκι τους και τά πετούσαν στη σκηνή. Οι άντρες εξέσχιζαν τά γάντια τους με τά φρενηνίτεια χειροκροτήματά τους και ούρλιαζαν έπευφημώτας.

Η Στέλλα τότε μπρό; στο θρίαμβο εκείνο αισθάνθηκε μία τέτοια παραξάλη ευτυχίας, ώστε έξελασε μία στιγμή πόσο πολύ της είχε στοιχίσει και δέν έβλεπε παρά μόνο τó θρίαμβο και τó μεγαλειό του πατέρα της.

Η αύλαια έπεσε σιγά-σιγά, μιά ό ένθουσιασμός των θεατών εξακολουθούσε άσυγκράτητος. Η Στέλλα, όμως, δέν άκουγε τίποτε πειά. Ένα μόνο πόθο είχε τώρα, να φιλήση τον πατέρα της, ν' άναίχρηση την χαρά του και να χιχη κ' η ίδια. Και τόν άναίχρητους τώρα στα παρασκήνια που ήταν γεμάτα περιέργους. Τó διευθυντή του θεάτρου, που έλαμπε όλος και ήταν κατακόκκινος, τόν είχαν τραγύρησι ό δημοσιογράφοι κ' αυτός δέν επρόφτανε νά σφιγγή τά χέρια τόσο κόποιου.

Α, αυτός ό Ντυμπόσκ!... Αυτό; ό Ντυμπόσκ!... Είχε άληθινή ιδιοφυία να ξετραπώνη άριστογρήματα και νά τ' ανέβάζη με μοναδική επιμέλεια.

Τι καλλιτέχνης!... Τι μεγάλος άνθρωπος!... Έλεγαν όλοι. Από κιντουό δέ άκουγε κολακειές, τόσο πολλές, ώστε κ' ό ίδιος ό Ντυμπόσκ πίστεψε γιά μία στιγμή πώς τις άξιζε σ' αλήθεια...

Έκείνη τη στιγμή φάνηκε κ' ό μαέστρος Τόζι, καταϊδρωμένος, λαχινυαμένος, λαμυκοπόντας όμως όλος από μία ούρανια ευτυχία. Μόλις είδε τó διευθυντή του, άναρθοί τόνου ξεφύγανε απ' τó στήθος του.

Με μιάν έκστασι έττανε τά χέρια του πρós τó καλό του πνεύμα, πρós τó δημιουργό του, στο δεύτερο πατέρα του έργου του, στον ευεργέτη του, στον άνθρωπο που είχε

πίστεψει τη μεγαλοφύα του και την άπεκάλυψε στον πολύ κόσμο.

Άνοιγε με τούς άγκώνες δρόμο γιά νά φτάση κοντά του. Στην τρέλλα του άπάνω έπεσε γονατιστός έμπρός του, τού φιλούσε τά χέρια, έκλαιγε σάν μορφ παιδί.

Η αύλαια είχε ξανασηκωθή. Όλος ό κόσμος άναίχρητους μεγαλόφωνα τη Στέλλα, που είχε ξεπεράσει κάθε προσδοκία.

Αυτή, όμως, δέν άκουγε τίποτα. Είχε δη την προσδοκία του βρισκόταν κοντά στο Ντυμπόσκ κ' έτρεχε κοντά του γιά νά τόν φιλήση. Σαρνικά, όμως, στάθηκε σάν κεραυνόπληκτη έμπρός στο θέαμα εκείνο που έσκότωνε την ευτυχία της, θυμίζοντάς της τη ντροπή της.

Όχι, δέν έγελιότανε διόλου. Ο Ντυμπόσκ, εκείνος που τόν μισούσε απ' τά βάθη της ψυχής της, στεκότανε εκεί μπροστά της, άκτινοβολώντας από ψευτικό μεγαλείο. Και ό πατέρας της, ό θλίβναι μεγάλος κ' ευγενικός, σπρόντανε μέσα στη σκόνη έμπρός στα πόδια του, στα πόδια αυτού τού τέρατος!

Τó αντίκρουμα της ταπεινής αυτής σκηνης της ανέβασε όλο τó αίμα στο κεφάλι, την έκανε νά τά δη όλα κόκκινα, τυρλωμένη απ' τó αίσχος της.

Έξαφνικά τότε, χωρίς νά θέλη, παροσυρμένη απ' τó ένστικτο, χύμησε πρós τόν όμιλο με κραυγή θηρίου, έφτασε ως τόν διευθυντή κ' έκανε νά τόν πνίξη με τά χέρια της. Και πρίν προλάβη νά κάνει την παρामीκή κίνησι, ό κόσμος που τά είχε χάσει, πρίν μορσέση να υιώση κ' η ίδια άκόμα σέ τι την έξωθούσε η φρενιτή δίψα της εκδικήσεως, τού άνοιξε σέ δυό τó κεφάλι με τó χροστί της «τομαράβη»!

Όλοι άτομαρβήχτηκαν πιτσιλισμένοι από αίμα. Μακρυνά η σάλα τού θεάτρου ούρλιαζε πάντα κ' άναίχρητους τη Στέλλα Τόζι με δυνατές φωνές. Σάν μεθυμένη τότε αυτή απ' τó αίμα κ' απ' τó έγκλημα, άρπασε με άγρια σαρκαστική φωνη τó πτώμα του Ντυμπόσκ, τώσπε ως τη σκηνή και τó πέταξε μπροστά της μ' ένα γέλιο νευρικό, γέλιο τρελλής.

Και τó εύθιμο εκείνο πλήθος, που πίστεψε πός τó σκηνηκό αυτό ήταν κάποιος άπρόοπτος έπίλογος τού δράματος, έξεκοροτόισε σάν φρενιτισμένο, χωρίς να καταλάβη την φοβερή αλήθεια, έβόλε άλλο δράματος που είχε ξετυλιχθή μπροστά στα μάτια του, που είχε ως άφορητή τó άνέβασμα στη σκηνή εκείνου τού έργου. Η «Μυζόλα» είχε κοστίσει στην πρωταγωνίστρια, που ποθούσε νά παιχθή τó έργο τού φτωχού πατέρα της, μιά ανέπαρφοθητή συμφορά, εκείνη που χειροκροτούσε τώρα

Άντρέ Τεριέ

τό πλήθος των θεατών!...

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΕΝΤΑΓΙΑΣ

Πρίν γίνη άντικείμενο πολυτελείας η βεντάγια ήταν είδος πρώτης ανάγκης.

Στην άρχαία Άνατολή, όπου πρωτοφάνηκε, προορισμός της ήταν νά διώχνη τις ένολητικές μύγες και τά κουνούμια τού τόπου αυτού και νά δροσίζη τόν καφερόν αέρα.

Οι βασιλείς της Αιγύπτου και της Άσσυρίας συνοδεύοντο από δούλους που έφεραν τεράστιες βεντάγιες, στις άκρες μεγάλων κονταριών. Η βεντάγιας αυτές ήσαν στρογγυλές και από μεγάλα φύλλα βερνικωμένα η από φτερά πουλιών ποικίλοχρωμα, έχρησίμευαν δέ γιά νά διώχουν τά έντομα και γιά τó άέρισμα φυσικά.

Η βεντάγιας που διπλώνονταν, όπως η σημερινή, είχε Κινέζικη έφευθεσι. Κατασκευάζονται από χαρτί ζωγραφιστά. Η μισοαίμωνες βεντάγιας στην Ευρώπη ήσαν πλουσιώτατες κ' έστοίχιζαν πανάκριβα, πολλές φορές και δόλοήκρες περιουσίες!...

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΜΕΤΖΟΦ-ΝΤΗΣ

Τά Γαλλικά περιοδικά άναφέρουν κατ' αυτάς την πρωτοφανή περίπτωσι ένός παιδιού 3 1/2 ετών μόνου, που έφερε τέσσερες γλωσσές, την Έλληνικήν, την Γαλλικήν, την Άγγλικήν και την Γερμανικήν!... Δέν τις μιλει, βέβαια, όλες καλά, έννοσι, όμως, μιά χαρά όλα όσα τού λένε στις γλώσσες αυτές.

Θά πρόκειται ίσως γιά κανένα νέου Μετζοφάντην. Κι' όπως ξέρετε βέβαια, ό Μετζοφάντης ήξερε δεκάδας γλωσσών, ήταν δηλαδή ό γλωσσαμαθέστερος άνθρωπος της Ιστορίας!...

